

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

**MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMINI YANGI BOSQICHGA OLIB CHIQISHGA
DOIR CHORA- TADBIRLAR**

Umaraliyeva Oyimxon Otajon qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti maxsus pedagogika logopediya MPL-AU-25-guruh 1-kurs talabasi

E-mail: oyimxonumaraliyeva@gmail.com

Ilmiy rahbar: Falsafiy va tarixiy fanlar kafedrası katta o‘qituvchisi

B.A.Tillayev

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19453959>

***Annotatsiya:** Ushbu maqolada maktabgacha ta’lim tizimining hozirgi holati va uni sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarishning ustuvor yo‘nalishlari tadqiq etiladi. Maqolaning asosiy maqsadi - ta’lim mazmunini xalqaro tajribalar asosida takomillashtirish va tarbiyalanuvchilarning kompetensiyalarini rivojlantirishning samaradorligi, maktabgacha ta’limga bo‘lgan qamrovni oshirish, maktabgacha ta’lim muassalarini bolalar uchun qiziqarli va o‘yin tarzida o‘qitish haqida bayon qiladi.*

***Kalit so‘zlar:** modernizatsiya, maktabgacha ta’lim, kompetensiya, STEAM, metodologiya, sifat monitoringi, intellektual rivojlanish.*

***Аннотация:** В данной статье рассматривается текущее состояние системы дошкольного образования и приоритетные направления ее качественного совершенствования до нового уровня. Главная цель статьи – улучшение содержания образования на основе международного опыта и повышение эффективности развития компетенций учащихся, расширение охвата дошкольного образования и создание в дошкольных учреждениях интересной и игровой атмосферы для детей.*

***Ключевые слова:** модернизация, дошкольное образование, компетенции, STEAM, методология, контроль качества, интеллектуальное развитие.*

***Abstract:** This article examines the current state of the preschool education system and the priority areas for its qualitative improvement to a new level. The main goal of the article is to improve the content of education based on international experience and the effectiveness of developing the competencies of students, increase the coverage of preschool education, and make preschool educational institutions interesting and playful for children.*

***Keywords:** modernization, preschool education, competence, STEAM, methodology, quality monitoring, intellectual development.*

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

Inson kapitalini rivojlantirish va jamiyatning intellektual salohiyatini yuksaltirish bevosita maktabgacha ta’lim tizimidagi islohotlar bilan bog‘liq. Bugungi kunda O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim nafaqat bolalarni bog‘chalarga qamrab olish, balki ularga berilayotgan ta’lim mazmunini xalqaro standartlar darajasiga ko‘tarish bosqichiga qadam qo‘ydi. Sifatni yangi bosqichga olib chiqish - bu shunchaki moddiy bazani yangilash emas, balki ta’lim paradigmasini o‘zgartirishdir. Ta’lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish bir nechta ustuvor yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi:

1. Ta’lim mazmunini modernizatsiya qilish

Eski, faqat yodlashga asoslangan metodikalardan voz kechib, bolada tanqidiy fikrlash, kreativlik va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini shakllantirish lozim. Buning uchun “Ilk qadam” davlat dasturini xalqaro STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) yondashuvi bilan boyitish zarur. Bu bolalarning tabiat hodisalarini kuzatishi, tajribalar o‘tkazishi va mantiqiy xulosalar chiqarishiga xizmat qiladi.[1]

2. Pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini oshirish

Yangi bosqichdagi ta’limning markazida zamonaviy pedagog turadi. Bugungi tarbiyachi nafaqat bilim beruvchi, balki bolaning qiziqishlarini uyg‘otuvchi fasilitator bo‘lishi kerak. Bu esa tarbiyachilardan psixologiya, defektologiya va zamonaviy AKT vositalari bilan ishlash mahoratini talab etadi. Raqamli ta’lim muhitini yaratish.

3. Zamonaviy bolalar “raqamli avlod” vakillaridir. Ularga ta’lim berishda multimedia resurslari, interaktiv o‘yinlar va virtual laboratoriyalardan foydalanish dars samaradorligini 2-3 barobarga oshiradi. Raqamlashtirish, shuningdek, bolaning rivojlanish dinamikasini onlayn monitoring qilish imkonini ham beradi.

4. Oila va MTT hamkorligining yangi modeli

Ta’lim sifati faqat bog‘cha ichida emas, balki oila bilan uzviy bog‘liqlikda ta’minlanadi. Ota-onalarni ta’lim jarayoniga jalb qilish, ularning pedagogik madaniyatini oshirish orqali bolaning individual rivojlanish traektoriyasini chizish mumkin. O‘tkazilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ta’lim sifatini baholashda faqat statistik ko‘rsatkichlarga (bolalar soni, binolar soni) emas, balki sifat ko‘rsatkichlariga (bolaning nutqiy rivojlanishi, ijtimoiy moslashuvi, mantiqiy fikrlashi) e’tibor qaratish lozim. Yangi bosqichda ta’lim sifatini nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimi joriy etilishi sub’ektivlikni kamaytiradi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganidek, “Qaysi sohani olmaylik, biz zamonaviy yetuk kadrlarni tarbiyalamasdan turib biron-bir o‘zgarishga, farovon hayotga erisha olmaymiz. Bunday kadrlarni, millatning sog‘lom genofondini tayyorlash, avvalo,

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

maktabgacha ta'lim tizimidan boshlanadi”.[2] Ushbu ishlardan ko‘zda tutilgan asosiy maqsadga erishishning eng zarur shartlaridan biri esa pedagog kadrlarning yuqori kasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishlarini ta’minlash va maktabgacha ta’lim muassasalari faoliyatini modernizatsiya qilish bilan bog‘liqdir. Shu o‘rinda maktabgacha ta’lim tizimini tubdan takomillashtirish, sohani tubdan isloh qilish va yangi bosqichga olib chiqish, umumbashariy muammolarga milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda yechim topish, maktabgacha ta’lim sohasidagi istiqbolli maqsadlarga intellektual salohiyatni safarbar qilish orqali erishish imkonini berdi. Respublikamizda bugungi kunda maktabgacha ta’lim sohasida yagona davlat siyosatini ishlab chiqish, bu sohaning moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, malakali pedagog va tarbiyachilar bilan ta’minlash, ta’lim-tarbiya jarayoniga zamonaviy ta’lim dasturlari, metod hamda texnologiyalarni tadbiq etish, bu sohada o‘quv va o‘quv-metodik adabiyotlarning yangi avlodini yaratish orqali bolalarni har tomonlama intellektual rivojlantirish muhim kasb etadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmonining 1-ilovasida “bolalarning har tomonlama intellektual, estetik va jismoniy rivojlanishi uchun shart-sharoitlarni tubdan yaxshilash” kabi muhim vazifalar belgilangan.[3] Ushbu vazifani takomillashtirish ijrosi bo‘yicha maktabgacha ta’limda bolalarni maktabga tayyorlash sifatini tubdan yaxshilash, uning ilmiy metodik ta’minotini yaratish masalalari maqsad qilib olindi. Maktabgacha ta’lim tizimini yangi bosqichga olib chiqish kompleks yondashuvni talab etadi. Sifatli ta’lim - bu har bir bolaning o‘z iqtidorini namoyon qila olishi uchun yaratilgan sharoitdir. Kadrlar tayyorlashni tubdan isloh qilish, innovatsion dasturlarni tatbiq etish va xalqaro tajribalarni milliy qadriyatlar bilan uyg‘unlashtirish orqali biz kelajak uchun mustahkam poydevor yarata olamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. “Ilk qadam” maktabgacha ta’lim muassasasining Davlat dastur (takomillashtirilgan ikkinchi nashr). – Toshkent: Grosheva.I.V, Mirziyoyeva.Sh.Sh, Yevstafyeva.L.G, Mahmudova.D.T
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – B. 412.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-sonli Farmoni. – O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017-y., 6-son, 70-modda.